

AKADEMIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO W KRAKOWIE
2009

RYNEK

TURYSTYCZNY

RUMUNII

Mateusz Śliwiński
AWF IV/TIR/ORT 3
Nr indeksu: 32716

I.	Informacje ogólne	2
I.1	Położenie, ludność, religia	2
I.2	Historia powstania państwa	4
I.3	Sytuacja polityczna po II wojnie Światowej.....	5
I.4	Rumunia współcześnie	6
I.5	Ustrój polityczny.....	6
I.6	Gospodarka	7
I.7	Transport i komunikacja.....	8
I.8	Przyroda i klimat.....	11
I.9	Miejsca atrakcyjne turystycznie	12
II.	Rynek recepcji turystycznej Rumunii.....	15
II.1	Baza noclegowa	15
II.2	Zatrudnienie	18
II.3	Turystyka przyjazdowa	19
III.	Rynek emisji turystycznej.....	24
III.1	Ogólna charakterystyka.....	24
III.2	Turystyka krajowa	24
III.3	Turystyka zagraniczna	26
IV.	Znaczenie rynku turystycznego dla Polski	28

Wprowadzenie

Gdyby zapytać przeciętnego Polaka : „Z czym kojarzy Ci się Rumunia?”...

Zastanawiam się, co by odpowiedział. Pewnie, że jest to kraj biedny, brudny, strach tam jechać. Niestety wielu ludzi wyznaje tego rodzaju stereotypy. Jednak Rumunia to kraj niezwykle przyjaznych, pomocnych ludzi. Kraj pięknej przyrody, cudownych zabytków. To kraj tajemniczych legend o Draculi tak dobrze nam wszystkim znanych.

Praca ta ma służyć analizie turystycznej tego kraju. Zdecydowałem się właśnie na nią, ponieważ uważam, iż Rumunia jest jeszcze bardzo mało poznana, a jest to kraj naprawdę ciekawy, wart zobaczenia. Chciałbym tu przekazać podstawowe informacje, które może kiedyś będą komuś przydatne. Chcę pokazać przystosowanie Rumunii do podejmowania gości, jej turystykę tak przyjazdową, jak i wyjazdową. Za wszelakie niedociągnięcia z góry przepraszam. Tak samo jak kraj ten jest słabo poznany, tak i informacje na jego temat są niezwykle ciężkie do namierzenia.

I. Informacje ogólne

I.1 Położenie, ludność, religia

Rumunia (rum. *România*) to kraj w południowo-wschodniej części Europy. Graniczy z Węgrami i Serbią na zachodzie, Bułgarią na południu wzdłuż Dunaju, oraz Ukrainą i Mołdawią na północy. Kraj ma także dostęp do Morza Czarnego.

Ryc. 1. Położenie Rumunii na mapie Europy

Źródło: <http://pl.wikipedia.org/wiki/Rumunia>

Rumunia dzieli się na 41 okręgów i miasto wydzielone – Bukareszt, które jest stolicą kraju.

Ryc.2. Okręgi administracyjne Rumunii

Źródło: <http://pl.wikipedia.org/wiki/Rumunia>

Całkowita powierzchnia Rumunii wynosi 237 500 km² , co stanowi $\frac{3}{4}$ wielkości Polski. Kraj ten zamieszkiwany jest przez 22 245 000 ludzi, co plasuje go na 51. miejscu na świecie. Gęstość zaludnienia wynosi 91 osób na km². 89,5% ludności stanowią Rumuni, Węgrzy 6,6%, Romowie 2,3%, a około 1% dzielą między sobą Ukraińcy, Niemcy, Rosjanie i Turcy.

Największą grupę wyznaniową stanowią prawosławni 86,8%. Innymi religiami są protestanci 7,5%, katolicy 4,7%, inne (głównie muzułmanie) i niezdeklarowani 0,9%, bezwyznaniowi 0,1%.

Od 29 marca 2004 roku Rumunia jest członkiem NATO, a od 1 stycznia 2007 także Unii Europejskiej. Po przyjęciu do organizacji, Rumunia stała się siódmym według liczby ludności krajem wspólnoty.

Ryc.3. Flaga Rumunii

Źródło: <http://pl.wikipedia.org/wiki/Rumunia>

Ryc.4. Herb Rumunii

Źródło: <http://pl.wikipedia.org/wiki/Rumunia>

I.2 Historia powstania państwa

Współczesna Rumunia powstała w 1861r. z połączenia naddunajskich księstw Mołdawii i Wołoszczyzny, do których w XX w. dołączono zamieszkany w większości przez Rumunów Siedmiogród.

Od końca XIV w. stopniowo popadały w zależność od sułtanów tureckich i ostatecznie zostały włączone w granice imperium osmańskiego. W 1856 na mocy traktatu paryskiego kończącego wojnę krymską utworzono w ramach monarchii osmańskiej autonomiczne księstwa Mołdawii i Wołoszczyzny.

Zwyciężona Rosja oddała Mołdawii niewielką część Besarabii (północno-wschodnią część Mołdawii, zajęta w 1812r. Obradująca w Paryżu konferencja państw-sygnatariuszy traktatu paryskiego podjęła decyzję o zjednoczeniu obu księstw naddunajskich.

W 1858r. podpisano konwencję, która stanowiła o utworzeniu Zjednoczonego Księstwa Mołdawii i Wołoszczyzny, wprowadziła zunifikowane prawo w obydwu księstwach, powołała wspólną Komisję Centralną. W 1859r. przez wybór J. Cuzy na panującego w obu księstwach dokonano się faktyczne, a w 1861r. formalne zjednoczenie Mołdawii i Wołoszczyzny.

Cuza panujący jako Aleksander Jan I proklamował połączenie obu księstw i powstanie nowego państwa - Księstwa Rumunii. W okresie jego rządów przeprowadzono m.in. uwłaszczenie chłopów, sekularyzację dóbr kościelnych, reformę ordynacji wyborczej.

Szerokie reformy, a przede wszystkim rozwiązanie parlamentu w 1864r. , wywołały ostry opór wśród niektórych ugrupowań konserwatywnych i liberalnych. W 1866r. zagrożony przez spiskowców Aleksander Jan I abdykował, na tron powołano księcia Karola I z dynastii Hohenzollern-Sigmaringen. W 1877r. , podczas wojny rosyjsko-tureckiej, Rumunia, formalnie zależna dotychczas od Turcji, proklamowała niepodległość i przystąpiła do wojny po stronie Rosji. Kongres berliński (1878) uznał niepodległość Rumunii i przyznał jej północną Dobrudżę z Konstancą, odebrał zaś włączoną do Rosji południową Besarabię. W 1881r. parlament proklamował utworzenie królestwa Rumunii.

I.3 Sytuacja polityczna po II wojnie Światowej

Po wojnie Rumunia znalazła się w strefie wpływów ZSRR. Naciski radzieckie spowodowały, że w 1945r. misję sformowania rządu powierzono przywódcy partii chłopskiej, skłonnemu do współpracy z komunistami P. Grozie. Po stłumieniu sił opozycji (1945-1947) niepodzielną władzę w kraju przejęła Rumuńska Partia Robotnicza. Zmuszony do ustąpienia król Michał I abdykował 30 XII 1947r., w tym samym dniu parlament ogłosił Rumunię Republiką Ludową.

W lutym 1948 Rumunia podpisała układ o współpracy z ZSRR, w 1949 przystąpiła do Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej, a w 1955 do Układu Warszawskiego. Po śmierci Stalina przywódcy partii z G. Gheorghiu-Dejem i jego następcą N. Ceașescu wykorzystali nową sytuację geopolityczną dla wzmocnienia suwerenności kraju. Gheorghiu-Dejowi udało się doprowadzić do opuszczenia Rumunii przez siły radzieckie. W polityce zagranicznej nurt niezależny wobec ZSRR kontynuował Ceașescu. 1968 odmówił on uczestnictwa w agresji państw-członków Układu Warszawskiego na Czechosłowację, następnie faktycznie zawiesił udział Rumunii w strukturach wojskowych paktu.

Demonstracyjny dystans wobec ZSRR przysporzył Ceașescu zwolenników wśród państw zachodnich. Tymczasem Rumunia przekształciła się w totalitarne, policyjne państwo. Pełniąc urzędy sekretarza generalnego Rumuńskiej Partii Komunistycznej i przewodniczącego Rady Państwa (prezydenta) Ceașescu ogłosił się conducatorem (wodzem narodu). Od 1965r. oficjalna nazwa państwa brzmiała: Socjalistyczna Republika Rumunii (do grudnia 1989r.). W doborze współpracowników Ceașescu kierował się zasadą nepotyzmu, obsadzając najwyższe stanowiska w państwie własnymi krewnymi. Olbrzymią rolę odgrywała rozbudowana do wielkich rozmiarów tajna policja (Securitate).

Zorganizowany w Bukareszcie 21 grudnia wiec poparcia dla dyktatora przerodził się w demonstrację antyrządową. 22 grudnia manifestanci zdobyli siedzibę Komitetu Centralnego, z której Ceașescu z żoną Eleną zbiegli na pokładzie helikoptera. Zostali jednak pojmani, postawieni przed doraźnym trybunałem wojskowym i natychmiast po wydaniu wyroku rozstrzelani.

I.4 Rumunia współcześnie

Priorytetem rumuńskiej polityki zagranicznej jest członkostwo w NATO i Unii Europejskiej. Podjęto w tej sprawie negocjacje. W 2003 roku rząd Rumunii wyraził poparcie dla zbrojnej interwencji Stanów Zjednoczonych w Iraku oraz udostępnił siłom sprzymierzonym przestrzeń powietrzną kraju oraz lotniska. Ujawniono również informacje o propozycji zakupu urządzeń pomocnych przy budowie broni jądrowej, którą przedstawił stronie rumuńskiej Irak.

W wyborach 2004 zwyciężył kandydat prawicy Traian Basescu, który powołał liberalny rząd zapowiadający dynamiczne reformy gospodarcze m.in. wprowadzenie podatku liniowego.

W 2004 Rumunia wstąpiła do NATO. Rok później zakończono negocjacje z Unią Europejską. Rumunia wstąpiła do UE 1 stycznia 2007.

I.5 Ustrój polityczny

Obowiązuje konstytucja z 1991, na mocy której Rumunia jest wielopartyjną republiką z dwuizbowym parlamentem w którego skład wchodzi: Izba Deputowanych Ludowych (332 miejsca, czteroletnia kadencja) oraz Senat (137 miejsca, czteroletnia kadencja). Prezydent wybierany w głosowaniu powszechnym na czteroletnią kadencję stoi na czele egzekutywy. Premierem zostaje lider większości parlamentarnej, któremu powierza się misję utworzenia rządu.

Obecnie władza w Rumunii znajduje się w rękach *wielkiej koalicji*, która tworzą dwie największe partie w kraju: prawicowa Partia Demokratyczno-Ludowa (PD-L) oraz postkomunistyczna Partia Socjaldemokratyczna (PSD). Szefem rządu jest Emil Boc z PD-L, funkcję prezydenta sprawuje Traian Bănescu. W opozycji pozostaje Narodowa Partia Liberalna (PNL), której przewodzi były premier Călin Popescu-Tăriceanu oraz Węgierska Unia Demokratyczna w Rumunii. Znaczącą jest też rola w polityce Partii Wielkiej Rumunii (*Partidul România Mare*) z Vadimem Tudorem na czele. Reprezentuje on skrajnie nacjonalistyczne poglądy, lecz obecnie nie wchodzi w skład parlamentu.

I.6 Gospodarka

Rumunia jest krajem przemysłowo-rolniczym. Uprawia się głównie: pszenicę, kukurydzę, słonecznik, buraki cukrowe, owoce, warzywa. Rozwinięta hodowla owiec (na wełnę), trzody chlewnej, bydła, drobiu. Bogate, choć słabo wykorzystane złoża węgla kamiennego, ropy naftowej i gazu ziemnego. Rozwinięty przemysł maszynowy, metalowy, chemiczny, spożywczy, włókienniczy, stoczniowy. W delcie Dunaju i na Morzu Czarnym - rybołówstwo.

Od 1991 roku gospodarka Rumunii jest prywatyzowana, ale ok. 30% gospodarki pozostaje nadal w rękach państwa. Najważniejszymi gałęziami są górnictwo, hutnictwo i przemysł maszynowy. Dynamicznie rozwija się turystyka. Średnia płaca wynosi równowartość ok. 230 euro. Bezrobocie jest relatywnie niskie i wynosi ok. 6 proc. Inflacja w 2005 r. przekraczała 9%, w 2006 r. szacuje się jej sprowadzenie do poziomu 6,4%.

Najważniejsi partnerzy handlowi Rumunii to Włochy (ok. 21% eksportu i ok. 18% importu), Niemcy (odpowiednio 15,4% i 18%) i Francja (ok. 7% eksportu i importu Rumunii). Główne towary eksportowe to: tekstylia i obuwie, metale i wyroby metalowe, maszyny i urządzenia, minerały i paliwa, chemikalia, produkty rolne.

Rumunia należy do najuboższych krajów UE, dochód narodowy na mieszkańca wyniósł w 2007 r. 5600 euro.

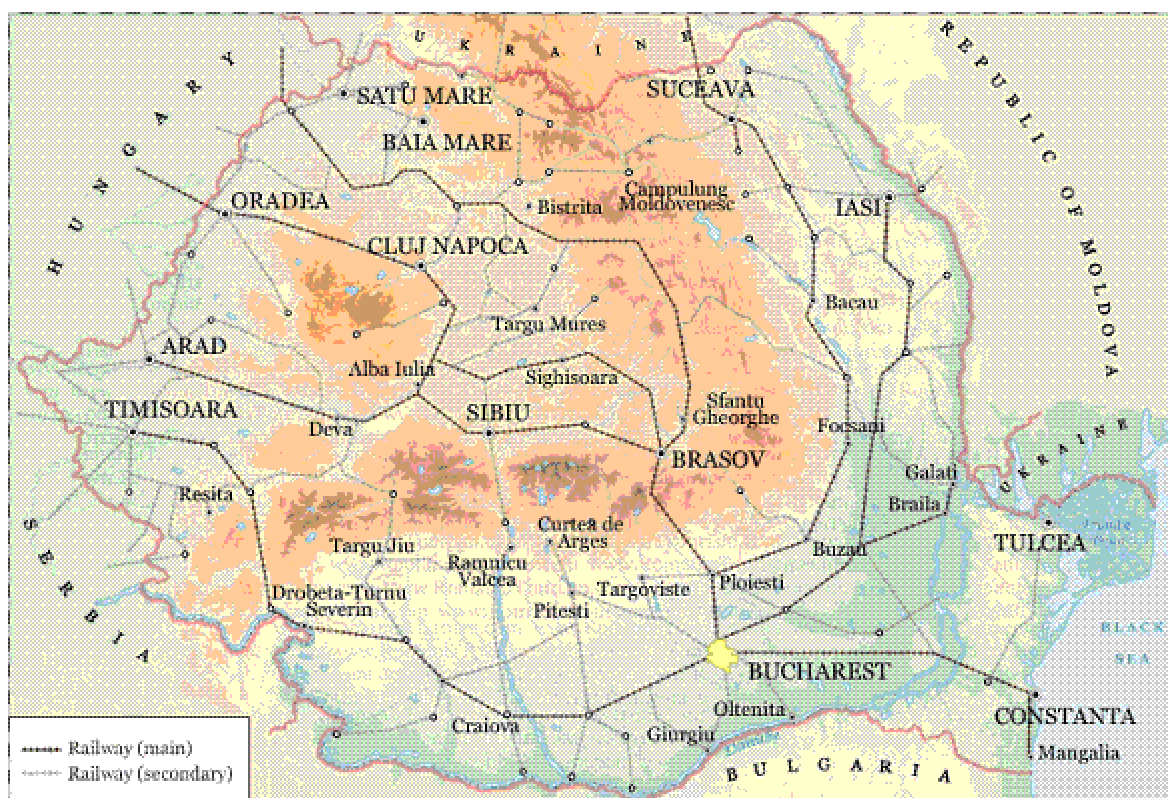
Według danych Narodowego Instytutu Statystyki (NIS) wzrost PKB w pierwszych dziewięciu miesiącach 2008r. w porównaniu do tego samego okresu 2007r. osiągnął poziom 8,9. Jego wartość wyniosła 335,2 mld RON – czyli około 92,34 mld EUR. Według oficjalnych szacunków wzrost gospodarczy na koniec 2008r. wyniósł 8,3%. Tym samym udało się utrzymać wysoki poziom wzrostu PKB z roku 2007r. (6%) i 2006 r. (7,9%).

W pierwszych trzech kwartałach 2008 r. motorem wzrostu były w dalszym ciągu usługi. Ich udział w tworzeniu PKB – wyniósł 47%. Na drugim miejscu był przemysł: 24,4%. Udział budownictwa pozostał na poziomie 9%, a rolnictwa 7%. Wartość dodana brutto w sektorze usług zanotowała wzrost 5,6%, zaś poziom aktywności w budownictwie wzrósł o 31,1% w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego. Wartość dodana brutto w przemyśle wzrosła o 4,8%. Rolnictwo wzrosło o 23,4%.

I.7 Transport i komunikacja

Determinantem powstawania sieci komunikacyjnej Rumunii są Karpaty, które przecinają cały kraj. Stanowią one naturalną barierę i są niebotycznym wyzwaniem dla architektów.

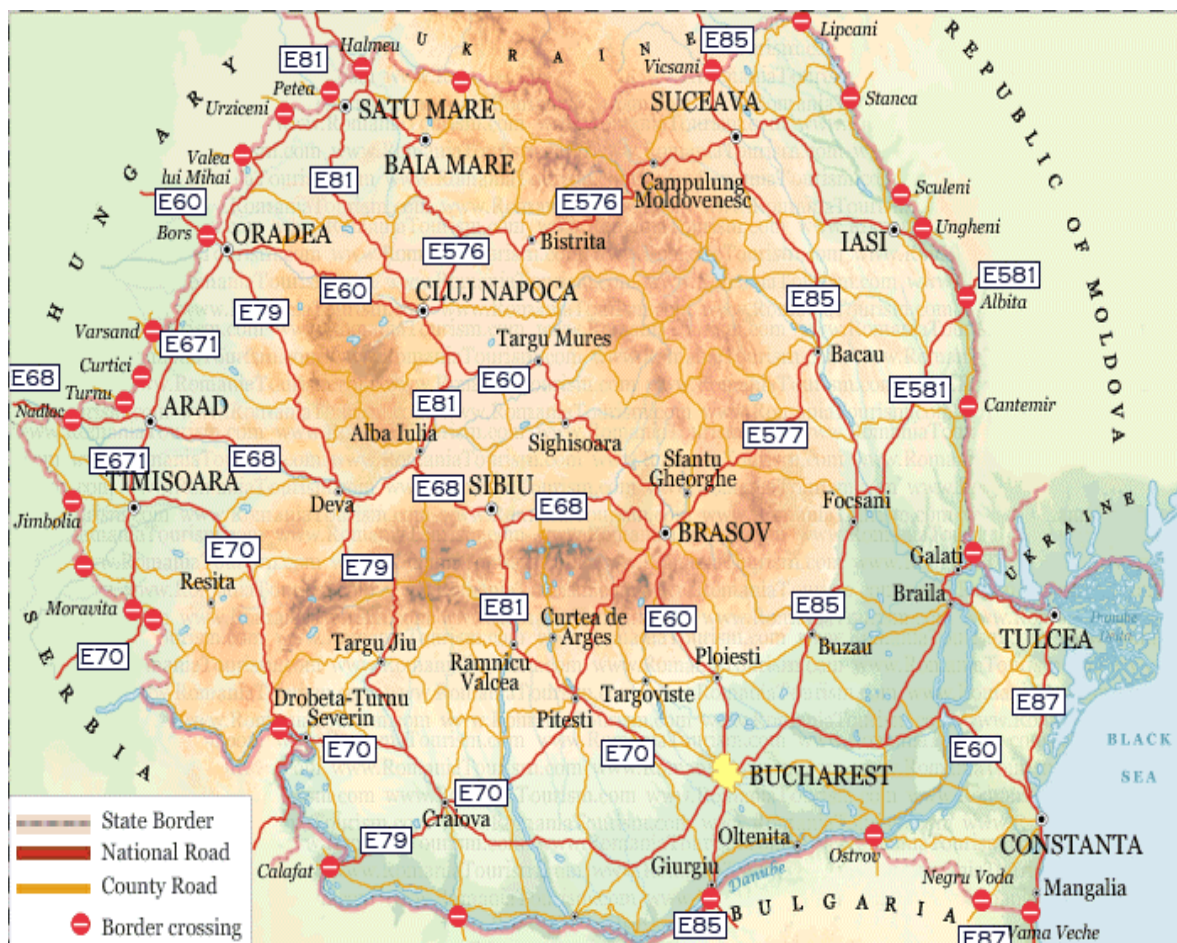
Koleje powstawały głównie w II połowie XIX w. Aktualnie w Rumunii jest ponad 11 tys. km linii kolejowych. Większość z linii głównych jest obecnie zelektryfikowana, choć inwestycje te zostały dokonane dopiero w ciągu ostatnich kilkunastu lat. Jeszcze w połowie lat 70. "pod prąd" były tylko odcinki z Bukaresztu przez Ploiești do Braşowa oraz w okolicach Timişoary. W przewozach dominowała trakcja spalinowa w oparciu o własne zasoby ropy naftowej. Dopiero gdy w latach 80. rząd komunistyczny przeznaczył większość wydobywanej ropy na spłatę zadłużenia zagranicznego, zaczęto intensywniej elektryfikować kolej w celu zaoszczędzenia ropy.

Ryc.5. Mapa sieci kolejowej Rumunii

Źródło: <http://www.romaniatourism.com/romania-maps/romania-rail-map.html>

Drogi w Rumunii nie należą do najlepszych nawet w skali krajów Europy środkowo-wschodniej. Obecnie sieć dróg wynosi ok. 153 tys. km, z czego część odcinków o charakterze lokalnym to nieasfaltowane drogi bite i szutrowe. Aktualnie jest w Rumunii tylko jeden 114-kilometrowy odcinek autostrady z Bukaresztu do Pitești (A1). W budowie jest odcinek z Bukaresztu do Konstancy, z czego ukończone są niewielkie fragmenty w pobliżu stolicy i w Dobrudży. Jest także kilka niedużych odcinków dwupasmowych dróg szybkiego ruchu (np. z Bukaresztu do Ploiești oraz fragment szosy w stronę Giurgiu, dojazdowe odcinki do Cluj, Sibiu i Brașov). Drogi w Rumunii dzielą się na cztery kategorie: międzynarodowe - E, krajowe - DN (Drum Național), wojewódzkie - DJ (Drum Județean) i gminne - DC (Drum Comunal).

Ryc.6. Mapa sieci drogowej Rumunii

Źródło: <http://www.romaniatourism.com/romania-maps/romania-road-map.html>

Transport wodny śródlądowy Rumunii to przede wszystkim żeglowny na całym odcinku w granicach państwa Dunaj (inne rzeki choć duże - jednak bystre i kamieniste, nadają się praktycznie tylko do spławu drewna). Najważniejszymi portami naddunajskimi są Turnu Severin, Giurgiu oraz Brăila i Galați, które chociaż położone ponad 100 km od ujścia, są jednocześnie obok leżącej na wybrzeżu Konstancy, głównymi portami morskimi.

Transport lotniczy nie jest w Rumunii zbyt dobrze rozwinięty. Choć jak na tej wielkości kraj jest tu stosunkowo dużo lotnisk, ale w większości o niskim poziomie technicznym, a znaczna część cywilnej floty powietrznej jest przestarzała. Lotniska mogące obsługiwać ruch międzynarodowy znajdują się w: Bukareszcie (Otopeni), Konstancy, Suczawie, Aradzie i Timiszoarze. Natomiast tylko do ruchu krajowego: Bacău, Baia Mare, Caransebeș, Cluj Napoca, Craiova, Deva, Jassy, Oradea, Satu Mare, Sibiu, Târgu Mureș i Tulcea (istotna dla komunikacji z trudno dostępnym rejonem delty Dunaju). Praktycznie monopolistą w krajowej komunikacji lotniczej są państwowe linie TAROM.

I.8 Przyroda i klimat

Szata roślinna Rumunii jest po części wynikiem gospodarczej działalności człowieka. Obszar nizin i wyżyn od wieków zajęto pod uprawy rolnicze. Natomiast w Karpatach zachowały się znaczne połacie pierwotnych lasów oraz naturalne obszary roślinności wysokogórskiej. Spotyka się lasy dębowe, bukowe, występują kasztany, brzozy, wiązy, graby i wiele innych gatunków drzew liściastych, natomiast w wyższych partiach gór panują drzewa iglaste. Powyżej lasów występują krzewy kosodrzewiny oraz roślinność hal i naskalna typu alpejskiego. Na południu i wschodzie zachowały się gdzieś fragmenty dawnych stepów. Natomiast delta Dunaju to potężne skupisko trzciny i różnorodnych gatunków roślin błotnych. Spotyka się tu też rośliny wiecznie zielone jak: mirt, dziki jaśminowiec czy figowce.

Świat zwierząt Rumunii jest bogaty i zróżnicowany. Karpaty są prawdziwą ostoją zwierzyny. Ze względu na dzikość i zachowany jeszcze pierwotny charakter znacznych obszarów górskich - ilość osobników w poszczególnych gatunkach jest znacznie większa niż na przykład w Karpatach w Polsce czy na Słowacji. W ostępach górskich dość licznie występują niedźwiedzie, często spotyka się jelenie, sarny, rysie, wilki, lisy i zające. W wyższych partiach Karpat Południowych często występują kozice. Zarówno w górach jak na niżej położonych terenach liczne są gatunki ptaków - m.in. jarząbki, dzięcioły, cietrzewie, głuszce czy rzadsze, ale wciąż dość powszechne drapieżniki jak jastrzębie, sępy czy orły. Dla stepów i równin rolniczych typowe są spore ilości gryzoni, m.in. susłów i chomików.

Rumunia leży w strefie umiarkowanego klimatu kontynentalnego. Wielki łuk Karpat stanowi jednak istotną barierę klimatyczną, dzielącą kraj na trzy strefy. Zachodnia (głównie Siedmiogród) znajduje się pod wpływem czynników kształtujących klimat Europy Zachodniej. Północno-wschodnia część kraju ma natomiast ostre zimy, a lata są długie i upalne (śr. temp. stycznia wynosi ok. - 4 st. C, a w lipcu dochodzi do 40 st. C). Klimat wybrzeża cechuje pogodne, słoneczne lato. Wyższe partie gór mają odrębny klimat, związany z wysokością oraz dużą ilością opadów, które osiągają tam do 1400 mm rocznie, podczas gdy w innych regionach 400 - 500 mm, a w Dobrudży nawet poniżej 400. Największe opady przypadają na maj i czerwiec, powodując niekiedy groźne w skutkach powodzie. Występuje także zjawisko okresowego braku wody w części Niziny Wołoskiej, co powoduje konieczność budowania systemów nawadniających.

I.9 Miejsca atrakcyjne turystycznie

- **Północna Rumunia**

BUKOWINA - uznawana za najbardziej malowniczą krainę Rumunii, urzekający krajobraz łagodnych wzgórz i dolin przypominający nasze Beskidy, wspaniałe zabytki historii - w tym słynne "malowane klasztory" (unikalne zabytki najwyższej klasy wpisane na listę UNESCO), cudownie wkomponowane w krajobraz budownictwo ludowe, bogaty folklor i wielonarodowa kultura.

MARAMURESZ - malownicza kraina na północnych rubieżach Siedmiogrodu położona wśród atrakcyjnych pasm górskich Karpat wschodnich, słynąca z przebogatego i wciąż żywego folkloru. Przykuwa uwagę turysty wiejskie budownictwo drewniane (strzeliste cerkwie, ozdobne, rzeźbione bramy i zagrody), przebogate, noszone na co dzień stroje ludowe, kultywowane obrzędy i zwyczaje (m.in. niedzielne parady). Najciekawiej prezentują się wioski w dolinie Izy i na południe od Sigetu.

- **Środkowa i zachodnia Rumunia**

SIEDMIOGRÓD (TRANSYLWANIA) - bardzo ciekawa kraina położona wewnątrz łuku Karpat, o wyjątkowo bogatej historii, której dobrze zachowane zabytki i pamiątki spotyka turysta na każdym kroku. Wielonarodowa mozaika (Rumuni, Węgrzy, Sasi, Szeklerzy i in. i bogate dziedzictwo kulturowe tych narodów. Na południu tzw. "kraina Sasów siedmiogrodzkich" ze wspaniałymi średniowiecznymi miastami (Sybin, Medias, Sigiszoara, Braszów i in.) oraz z unikalnymi saskimi warownymi kościołami i grodami wiejskimi. U podnóży południowych Karpat twierdze i zamki (Hunedoara, Bran). Na wschodzie szeklerszczyzna- kraina zamieszkała przez węgiersko-języcznych potomków średniowiecznych wojowników sprowadzonych tu do obrony karpaccich granic. Na zachodzie miasta pełne pamiątek po czasach panowania węgierskiego i austriackiego, ze wspaniałą secesyjną zabudową najwyższej europejskiej próby (Kluż, Oradea, Arad, Satu Mare). W Transylwanii turysta może także przybyć szlak prowadzący po historycznych i legendarnych miejscach związanych ze słynnym Draculą i jego historycznym pierwowzorem.

BANAT - kraina na południowo-zachodnim krańcu Rumunii, sięgająca po Dunaj i kraniec Karpat. Bogata mieszanina kultur. Bardzo ciekawa stolica regionu - Timiszoara - pełna zabytków historycznych, wspaniałej architektury secesyjnej i pamiątek po rewolucji 1989r. Ponadto historyczne uzdrowisko Baile Herculane oraz wspaniałe cuda przyrody w postaci skalnych wąwozów i jaskiń a także malowniczy przełom Dunaju "Żelazne Wrota".

- **Wschodnia Rumunia**

RUMUŃSKA MOŁDAWIA - na urodzajnej wyżynie pomiędzy wschodnimi Karpatami a Prutem, ze stolicą w historycznym mieście Jassy, bogatym w zabytki z różnych okresów, znaczącym ośrodkiem kulturalnym i uniwersyteckim. Ciekawy region Neamt z historycznymi klasztorami u podnóża Karpat, słynne winnice Cotnari, uzdrowisko Slanic Moldova, monumentalne pamiątki po krwawych bitwach I wojny światowej (Marasesti) czy historyczny port na Dunajem - Gałac.

WYBRZEŻE MORZA CZARNEGO - niezbyt długie ale na znacznym odcinku dobrze zagospodarowane i wspaniałe nadające się do letniego wypoczynku nadmorskiego. Szerokie, piaszczyste plaże, nowoczesne hotele, restauracje, promenady w takich kurortach jak Mamaia, Eforia, Costinesti, Neptun, Jupiter, Mangalia i in. Przylegająca do wybrzeża kraina Dobrudża - bardzo atrakcyjna dla ciekawego turysty, z głównym miastem i portem Konstancą (liczne zabytki antyczne, potureckie i secesyjne) a także antycznymi ruinami Histrii, meczetami Mangalii i Babadag czy winnicami Murfatlaru.

DELTA DUNAJU - rewelacja przyrodnicza na skale światową, rozległy obszar chroniony z bogatą roślinnością, licznymi odnogami rzeki, kanałami, jeziorami, rozlewiskami i bagnami. Przebogie, wielogatunkowe skupisko ptactwa wodnego, rewelacyjne krajobrazy. Główny ośrodek i punkt startowy do wycieczek statkami w deltę - Tulcza. W pobliżu delty ciekawe wioski rosyjskich starowierców z archaicznymi monastyrami.

- **Południowa Rumunia**

WOŁOSZCZYNA - rozciągnięta pomiędzy Karpatami a Dunajem, oferuje turystyce ciekawe miasta (Turnu Severin, Craiova, Tirgu Jiu, Tirgoviste. Ploiesti i in) oraz bogate folklorem i tradycyjnym budownictwem wsie. U podnóża Karpat wiele historycznych

ośrodków - głównie monastyrów - takich jak Tismana, Horezu, Cozia czy Curtea de Arges. Atrakcyjna jest wcinająca się w Karpaty dolina Prahowy z górskimi kurortami Busteni i Sinaia (ze wspaniałym pałacem królewskim).

BUKARESZT i okolice - leżąca w Muntenii rumuńska stolica to dziś 2-milionowa metropolia, zwana jeszcze niedawno "Paryżem wschodu". Choć psują mu opinie socrealistyczne blokowiska na obrzeżach, to centrum zachwyca XIX-wieczną architekturą w stylu narodowym, monumentalna secesją czy sztandarowymi przykładami międzywojennego funkcjonalizmu. Miasto ciekawych muzeów, pomników, monumentalnych gmachów, rozległych parków, potureckich knajpek i "paryskich" kawiarni. Pod Bukaresztem kilka ciekawych miejsc: piękny barokowy kompleks pałacowy w Mogosoaia czy Snagov z monastylem na wyspie i ośrodkiem wypoczynkowym nad jeziorem oraz monastyr Cernica.

- **Góry**

To szczególna atrakcja turystyczna Rumuni. Łańcuch Karpat przecina łukiem cały kraj i zajmuje znaczną część jego powierzchni. To raj dla aktywnych turystów górskich, którzy od lat przybywają tu z Polski, Czech, Niemiec i innych krajów. Bogactwo i różnorodność krajobrazu, w znacznej mierze nieskażona nadmierną cywilizacją górską przyroda. A przy tym wspólnota krajobrazu i bogatej kultury ludowej z polskimi Karpatami. Wśród rozlicznych pasm i grup górskich są zarówno te nieźle zagospodarowane turystycznie - ze szlakami, schroniskami, wyciągami i kolejkami linowymi, jak i dzikie, pierwotne, bezludne, stanowiące wyzwanie dla żądnych wrażeń wędrowców. Najatrakcyjniejsze dla turystów są w Karpatach wschodnich góry: Rodniańskie, Marmaroskie, Kelimeny, Ceahlau i wąwóz Bicaz. W Karpatach południowych: Bucegi, Fogarasze (najwyższe), Paring, Retezat i góry Banackie a w górach Zachodnich (Apuseni) - krasowy płaskowyż Padis.

II. Rynek recepcji turystycznej Rumunii

II.1 Baza noclegowa

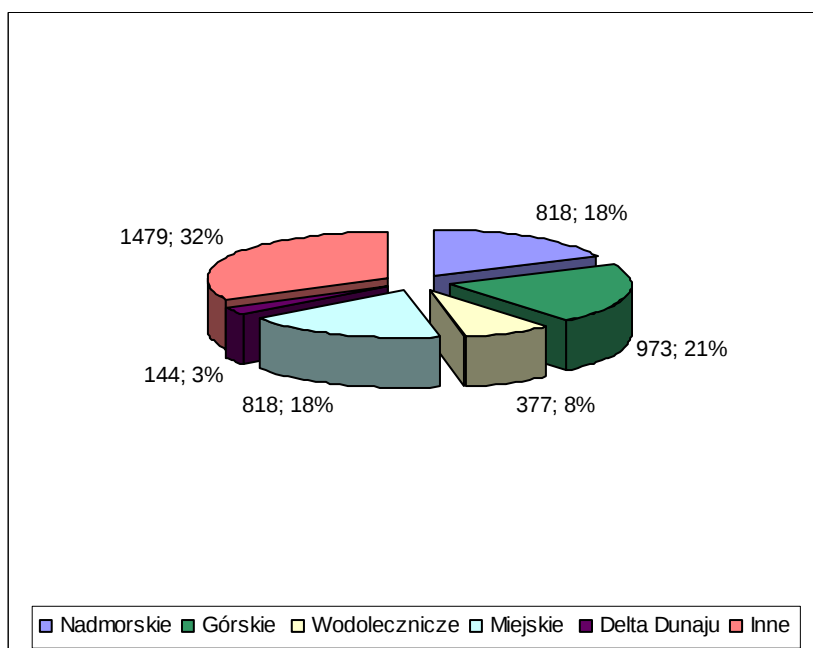
Turystyka jest bardzo prężnie rozwijającą się gałęzią rumuńskiej gospodarki. Budowane są nowe obiekty użyteczności turystycznej. Wzrasta również, choć powoli gęstość sieci komunikacyjnej i infrastruktury towarzyszącej.

Tab.1. Liczba hoteli i obiektów typu hotelowego. Rumunia na tle Europy

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Belgia	1998	2034	2010	1957	1922	1899	1955	2013
Bulgaria	648	679	755	849	1016	1230	1348	1526
Czechy	3960	4112	4335	4377	4311	4278	4314	4559
Dania	472	484	482	478	485	482	473	477
Niemcy	38551	38529	38129	37547	36839	36575	36201	35941
Estonia	350	353	193	230	267	317	341	346
Irlandia	5449	5222	5009	4821	4554	4407	4296	4087
Grecja	8342	8342	8329	8689	8899	9036	9111	9207
Hiszpania	16287	16369	16732	17102	17402	17607	18304	17827
Francja	19379	18773	18768	18617	18598	18689	18361	18135
Włochy	33361	33421	33411	33480	33518	33527	33768	34037(p)
Cypr	583	801	813	829	803	785	753	735
Łotwa	166	199	223	261	278	337	321	318
Litwa	227	231	247	270	317	331	338	348
Luksemburg	315	309	316	307	297	293	277	273
Węgry	1928	1994	2167	2261	1952	2061	2032	1999
Malta	246	210	194	194	194	173	173	160
Holandia	2835	2858	2933	2908	3129	3135	3099	3196
Austria	15517	15293	14914	14708	14435	14267	14051	14204
Polska	1449	1391	1478	1547	2139	2200	2301	2443
Portugalia	1786	1781	1898	1934	1954	2012	2028	.
Rumunia	2533	2681	2765	2989	3301	3608	4125	4163
Słowenia	448	381	393	381	350	344	358	396
Słowacja	582	764	816	838	873	885	922	1249
Finlandia	1011	989	971	992	961	938	923	909
Szwecja	1906	1979	1737	1765	1833	1857	1888	1893
Wielka Brytania	47410	44744	44657	44126	44625	32926	39107	40130(p)
Chorwacja	733	694	788	832	940	1015	762	800

Źródło: <http://www.intur.com.pl/trendy.htm>

Jak pokazuje tabela 1., Rumunia na tle Europy, jeśli chodzi o liczbę hoteli i obiektów typu hotelowego wypada bardzo dobrze. Do wybrania przez turystę jest tutaj 4163 różnych miejsc noclegowych. Kraj ten może poszczycić się bardzo dużym wskaźnikiem przyrostu obiektów noclegowych. Na przestrzeni lat 2000 – 2007 liczba ta, bowiem zwiększyła się o 1630 obiektów.

Wyk.1. Liczba obiektów zakwaterowania w poszczególnych regionach w 2006 roku
Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Anuarul Statistic al României*

Na powyższym wykresie możemy zaobserwować rozkład obiektów hotelowych w poszczególnych regionach kraju. Baza noclegowa zdecydowanie wiedzie prym w regionach niezaliczonych do konkretnej klasyfikacji. Mogą być to obszary wiejskie, obiekty noclegowe położone przy trasach. Na drugim miejscu znajdują się regiony górskie ze wskaźnikiem 21%. Najmniej obiektów znajdziemy w Delcie Dunaju (tylko 3% całej bazy).

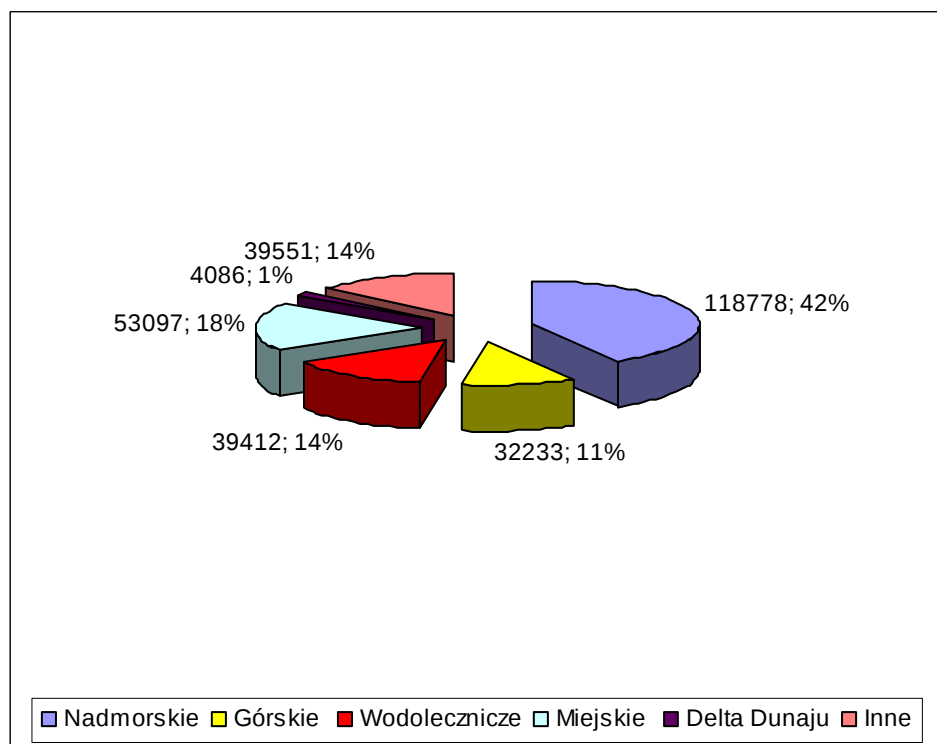
Tab.2. Ilość wybranych obiektów noclegowych wraz z pojemnością w roku 2006

Rodzaj obiektu	Ilość obiektów	Liczba miejsc noclegowych
Hotele i motele	1220	173496
Hotele młodzieżowe	34	2282
Hostele	41	1240
Zajazdy	9	278
Domki turystyczne	116	5875
Kampingi	121	31235
Wille turystyczne i bungalowy	1040	20703
Wioski wakacyjne	2	110

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Anuarul Statistic al României*

Wśród obiektów noclegowych Rumunii zdecydowanie najwięcej jest hoteli oraz moteli. Są one w stanie pomieścić ponad 173 tys. gości. Kolejnymi obiektami pokazanymi na poprzedniej tabeli są kempingi, które mają znaczny wpływ na odbiór ruchu turystycznego. Mimo, iż jest ich niemalże dziesięciokrotnie mniej niż willi turystycznych, potrafią one przyjąć ponad 11 tys. odwiedzających więcej. Baza noclegowa Rumunii podlega cały czas rozbudowie i modernizacji. Buduje się coraz więcej obiektów noclegowych. Największy nacisk położony jest na rozbudowę bazy hotelowej. Od 2000 roku w Rumunii powstało niemalże 1600 nowych hoteli. Jest to imponująca liczba. W roku 2006 Rumunia mogła pochwalić się 8 hotelami pięciogwiazdkowymi i 82 czterogwiazdkowymi.

Liczba miejsc noclegowych zmienia się wraz z regionem, a co za tym idzie uprawianą na tym obszarze turystyką. Jest to bardzo ważnym determinantem kształtującym rozkład tak obiektów jak i miejsc przeznaczonych na zakwaterowanie. Najwięcej ich znajdziemy na terenie nadmorskim. Obszar Morza Czarnego jest popularną destylacją wśród turystów. Przejmuje on 42% wszystkich miejsc noclegowych i zdecydowanie stanowi potęgę, jeśli chodzi o to kryterium. Najmniej miejsc znajdziemy w Delcie Dunaju. Temu regionowi przypada w udziale 1% całkowitej bazy noclegowej, co pokazuje poniższy wykres.

Wyk.2. Liczba miejsc noclegowych w poszczególnych regionach w 2006 roku
Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Anuarul Statistic al României*

II.2 Zatrudnienie

Tab.3. Liczba zatrudnionych w 2007 roku (w tys.)

	Cała gospodarka	w tym sektor "Hotele i restauracje"	w tym: sektor "Zakwaterowanie turystyczne"
EU-27*	218 553	9 178	2309
Austria	4 028	259	94
Belgia	4 380	151	.
Bułgaria	3 253	163	38
Chorwacja	1 614	95	.
Cypr	378	24	12
Czechy	4 922	182	47
Dania	2 804	82	22
Estonia	655	23	.
Finlandia	2 492	84	17
Francja	25 642	875	256
Grecja	4 510	312	78
Hiszpania	20 356	1 451	337
Holandia	8 464	359	72
Irlandia	2 112	127	.
Islandia	168	6	2
Litwa	1 534	34	.
Luksemburg	.	.	.
Łotwa	1 118	31	.
Malta	156	13	8
Niemcy	38 210	1 433	375
Norwegia	2 434	67	23
Polska	15 241	291	90
Portugalia	5 170	289	59
Rumunia	9 353	137	34

Źródło: <http://www.intur.com.pl/trendy.htm>

W 2007 roku w zakwaterowaniu turystycznym pracowało 34 tys. ludzi, co stanowi 0,36% zatrudnienia w całej gospodarce. Natomiast sektor "Hotele i restauracje" dawał pracę 137 tys. ludzi, co daje niecałe 1,5% zatrudnienia całej gospodarki. Rumunia w tym względzie wyprzedza takie kraje jak Finlandia, Irlandia, Norwegia czy Dania. Dzielnie też goni swojego największego rywala w branży turystycznej – Bułgarię. Tym samym daje sygnał o nacisku i nadziei położonym w tej branży jako jednemu z ważnych budulców tworzących przychód państwa.

II.3 Turystyka przyjazdowa

W roku 2007 na świecie zanotowano 903mln międzynarodowych wyjazdów turystycznych. Europa w tym samym okresie odnotowuje niecałe 485mln przyjazdów tym samym przechwytyjąc 53,7% całej turystyki przyjazdowej świata. Do subregionu "Europa Środkowo – Wschodnia", do którego zaliczana jest Rumunia przybyło prawie 96mln turystów i jest to zmiana na poziomie 5,2% w stosunku do roku poprzedniego.

Tab.4. Turystyka przyjazdowa subregionu Europa Środkowo – Wschodnia na tle Europy

Kraj/region	Przyjazdy (w tys.)			Zmiany (%)		Oszacowania zmian* (%)	
	źródła danych	2006	2007	06/05	07/06	źródła danych	08/07
Europa		462,084	484,950	5,0	4,9		1,7
Środkowo - Wschodnia Europa		91,201	95,953	4,3	5,2		2,9
Bulgaria	TF	5,158	5,151	6,6	-0,1	TF	17,2
Czechy	TCE	6,435	6,680	1,6	3,8	TCE	3,6
Estonia	TF	1,940	1,900	1,2	-2,1	TCE	5,2
Węgry	TF	9,260	8,638	-7,2	-6,7	TF	2,7
Łotwa	TF	1,535	1,653	37,5	7,7	VF	9,0
Litwa	TF	2,180	..	9,0	.	TCE	8,8
Polska	TF	15,670	14,975	3,1	-4,4	VF	-8,7
Rumunia	TCE	1,380	1,551	-3,5	12,4	TCE	-3,9
Rosja	TF	20,199	..	1,3	.	VF	5,0
Słowacja	TCE	1,612	1,685	6,4	4,5	TCE	13,5

Źródło: <http://www.intur.com.pl/trendy.htm>

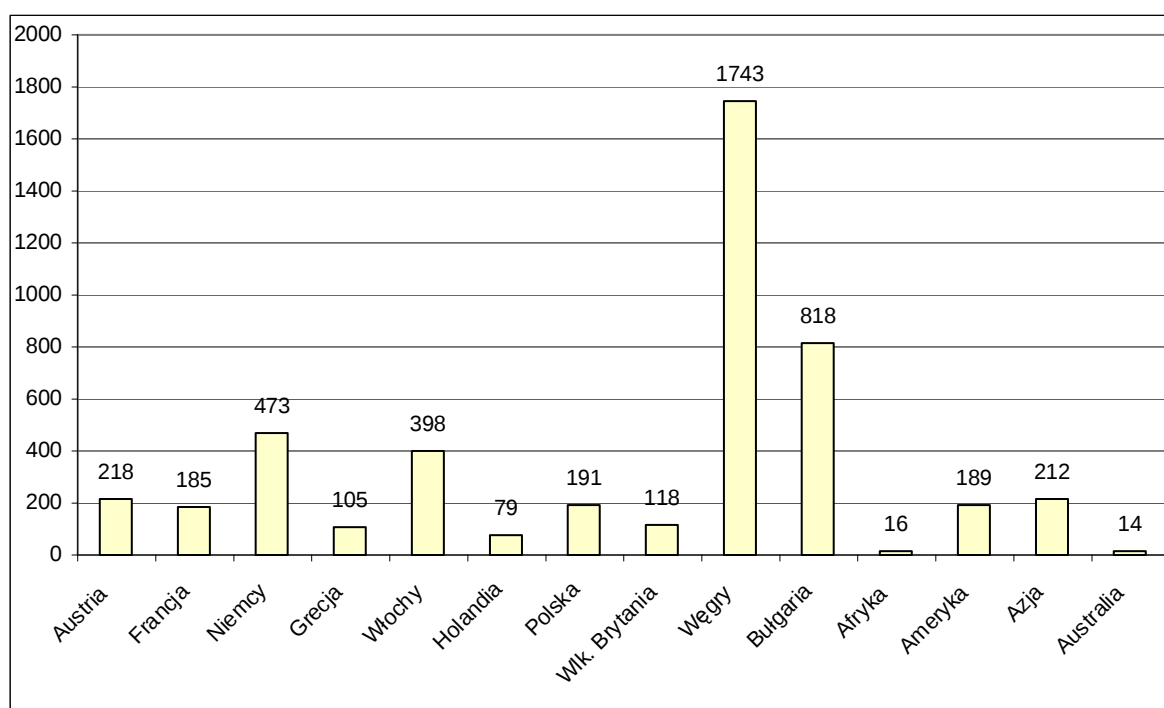
Jak widzimy na powyższej tabeli Rumunia w 2007 roku przyjęła przeszło 1,5mln turystów, co plasuje ją na ostatnim miejscu w swoim regionie. Jednakże należy podkreślić zmianę na poziomie 12,4% w stosunku do roku poprzedniego, co stawia ją na pierwszym miejscu subregionu. Trzeba dodać, że dane te są podane dla turystów korzystających z obiektów noclegowych zakwaterowania zbiorowego. Dlatego też nie należy traktować ich jako całkowitej liczbie odwiedzających. Świadczy to o rosnącym zainteresowaniu tym krajem i coraz większej konkurencyjności na rynku turystycznym.

Najnowsze dane donoszą, iż w 2008 roku(okres od stycznia do sierpnia) na świecie zanotowano 641 mln międzynarodowych przyjazdów turystycznych. Jest to więcej o 23mln więcej w stosunku do tego samego okresu roku poprzedniego. Jednakże w ciągu

roku wyniki turystyki międzynarodowej gwałtownie się pogarszały, najpierw pod wpływem rekordowo wysokich i rosnących cen ropy naftowej, a później przez obawy wywołane kryzysem finansowym. Początek roku był pomyślny: w ciągu pierwszych czterech miesięcy wzrost liczby międzynarodowych przyjazdów turystycznych na całym świecie wyniósł 5,7%, a w maju był jeszcze większy (+7%). Ale w czerwcu tempo wzrostu spadło do 2%, a w lipcu i sierpniu do 1%.

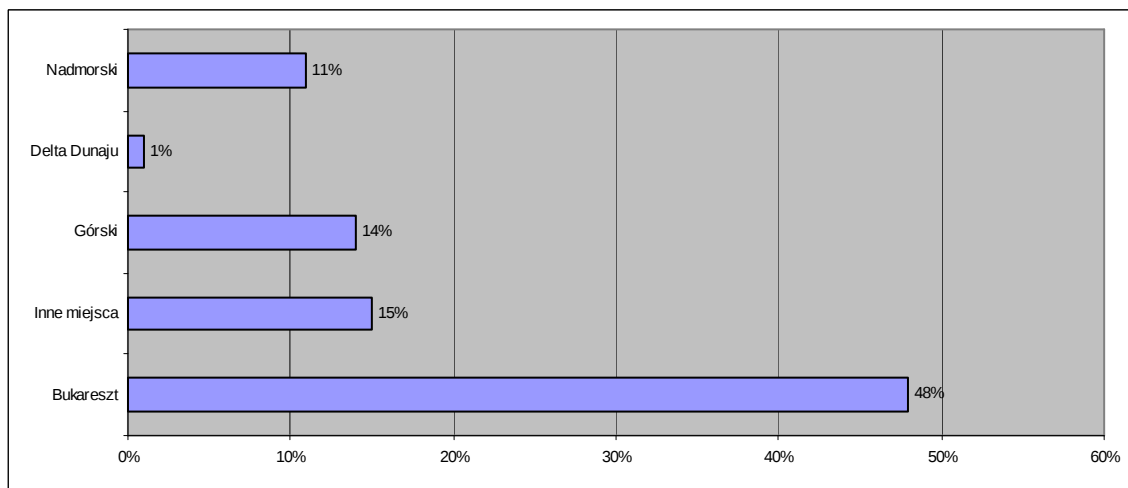
W Europie w ciągu pierwszych ośmiu miesięcy wzrost wyniósł zaledwie 2% w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku, a spowolnienie wzrostu nie oszczędziło żadnego z czterech subregionów. Sytuacja krajów Europy Środkowej i Wschodniej była stosunkowo dobra (wzrost o 3% w okresie od stycznia do sierpnia). Dotyczy to zwłaszcza Estonii, Łotwy i Litwy.

Całkowita liczba odwiedzających Rumunię w roku 2007 wynosiła niewiele ponad 7,7mln, z czego 7,2mln było przyjazdami z Europy. Państwem, które generuje największą liczbę przyjazdów do Rumunii są Węgry. Według danych z 2007 roku liczba Węgrów przybywających do Rumunii wynosiła ponad 1,7 mln. Kolejnym krajem jest Bułgaria, która notuje o połowę mniej przyjazdów.

Wyk. 3. Wielkość turystyki przyjazdowej z poszczególnych krajów(w tys.) w 2007r.
Źródło: Opracowanie własne na podstawie National Institute of Statistics, Romania

Spoza Europy najchętniej przyjeżdżają mieszkańcy Ameryki, głównie z USA i Kanady.

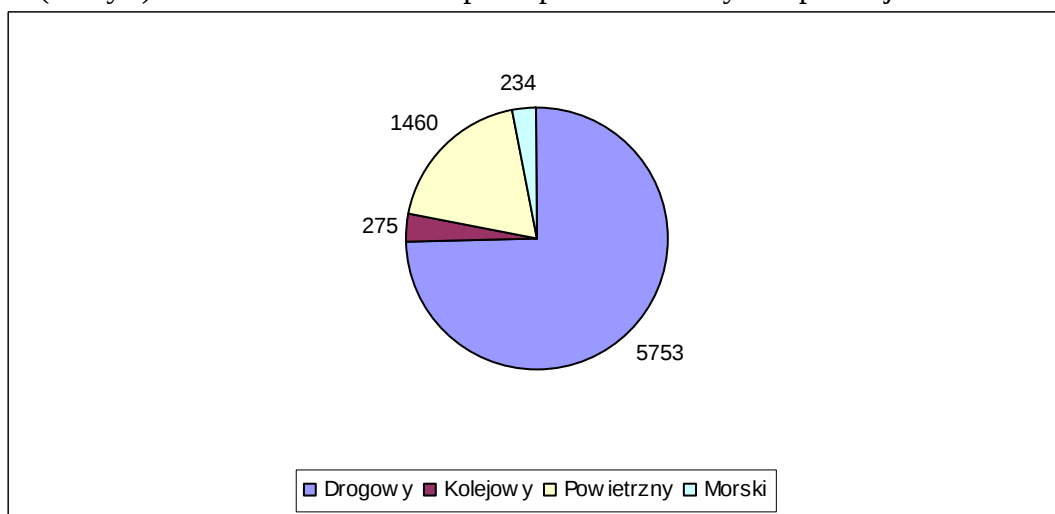

Wyk.4. Ilość turystów zagranicznych w poszczególnych regionach (w %)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie National Institute of Statistics, Romania

Na wyżej przedstawionym wykresie możemy prześledzić jak procentowo rozkłada się turystyka przyjazdowa Rumunii w poszczególnych jej regionach. Najlepiej wypada tutaj Bukareszt (48%), później 40% niemal po równo dzielą pomiędzy siebie: region nadmorski, górski oraz inne. Najmniej turystów zagranicznych dociera do Delt Dunaju. Na tej podstawie stwierdzić można, iż turyści zagraniczni przybywający do Rumunii kierują się walorami krajoznawczymi. Na dalszych miejscach pozostaje turystyka wypoczynkowa, specjalistyczna, czy biznesowa.

Podróżni zagraniczni najczęściej wybierają transport drogowy. W ten sposób podróżuje 5,7mln odwiedzających. Na drugim miejscu znajduje się transport powietrzny(1,46mln podróżnych). Mniejsze znaczenie mają: transport kolejowy(275tys.) i morski(234tys.). Rozkład środków transportu przedstawia wykres poniżej.

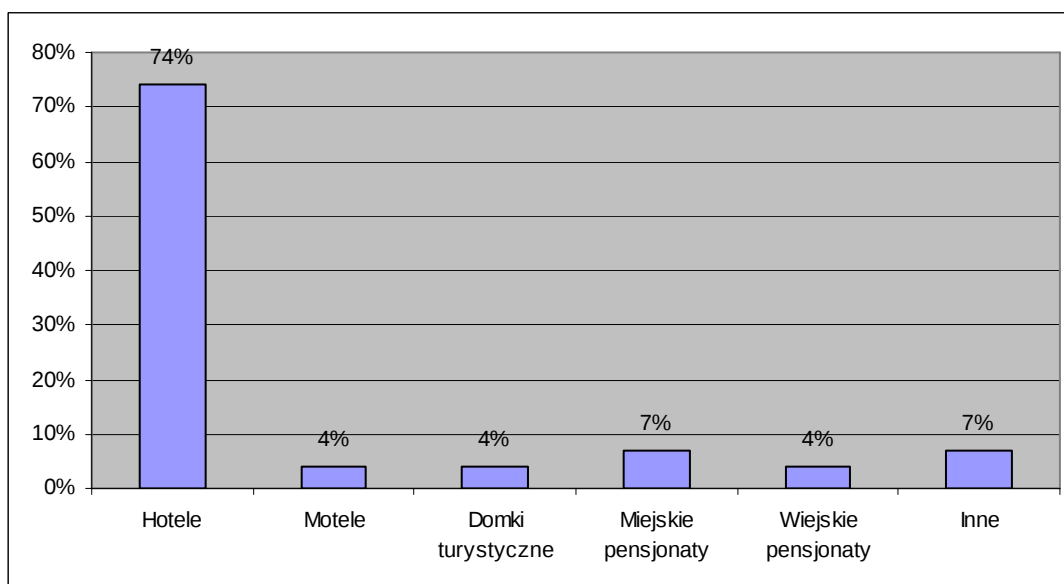

Wyk. 5. Rodzaje transportu wśród turystów zagranicznych(w tys.) w 2007 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Romania In Figures 2008”

Średnia długość pobytu gości przybywających do Rumunii oscyluje około 3 dni.

Biorąc pod uwagę miejsce zakwaterowania turystów zagranicznych, stwierdzić można, iż największym zainteresowaniem cieszą się hotele. Panują tutaj nad pozostałą bazą noclegową i mieszczą 74% turystów.

Wyk. 6. Procentowy udział rodzaju bazy noclegowej w turystyce przyjazdowej w 2007 roku
Źródło: Opracowanie własne na podstawie „*Panorama on tourism.2008 edition*”

Po hotelach następuje ogromna przepaść i dopiero z siedmioma procentami pojawiają się pensjonaty miejskie, którym również z taką samą wartością towarzyszą obiekty sklasyfikowane jako inne. Również po 4% w udziale przypadło na motele, domki turystyczne oraz pensjonaty wiejskie.

Tab. 5. Wpływy z turystyki przyjazdowej Rumunii na tle Europy (w mln USD)

	Wpływy			Zmiany				
	W 2000	W 2006	W 2007	waluta	05/04 (%)	06/05 (%)	07/06 (%)	08/07* (%)
Europa	231,303	377,346	434,091					
Północna Europa	36,051	60,265	69,805					
Środkowo - Wschodnia Europa	20,348	38,186	48,351					
Azebejdżan	0,063	0,117	0,178	\$	20,0	49,9	52,0	7,2
Białoruś	0,093	0,278	0,306	\$	-6,3	9,7	10,1	10,9
Bulgaria	1,076	2,588	3,130		9,3	5,5	10,8	12,8
Czechy	2,972	5,520	6,618		3,7	11,7	7,7	3,6
Estonia	0,508	1,024	1,035		9,4	4,5	-7,3	19,4
Gruzja	0,097	0,313	0,384	\$	36,7	29,5	22,8	43,8
Węgry	3,757	4,233	4,728	€	4,3	2,0	2,3	11,8
Kazachstan	0,356	0,838	1,013	\$	-2,4	19,6	20,9	5,0
Kirgistan	0,015	0,167	0,346	\$	-3,9	128,8	107,2	
Łotwa	0,131	0,480	0,671		33,6	39,5	28,3	15,5
Litwa	391,000	1,038	1,153		18,4	11,8	1,8	8,9
Polska	5,677	7,239	10,627		-4,9	10,7	30,9	-1,4
Moldowa	0,039	0,112	0,164	\$	13,1	8,3	47,0	34,0
Rumunia	359,000	1,298	1,464	€	109,9	21,4	3,3	33,9
Rosja	3,429	7,628	9,607	\$	6,1	30,0	25,9	37,0
Słowacja	433,000	1,513	2,013		28,5	19,8	10,6	9,7
Ukraina	394,000	3,485	4,597	\$	22,1	11,5	31,9	49,0

Źródło: <http://www.intur.com.pl/trendy.htm>

Tabela z nr 5. przedstawia wpływy z turystyki przyjazdowej Europy i subregionu Europa Środkowo – Wschodnia. I tak stwierdzić można, że w 2007 roku wpływy w Europie wynosiły 434,091 mln USD. Wyżej wymieniony subregion wypracował 48,351mln USD. Stanowi to 11,1% dochodu europejskiego. Rumunia zyskała 1,464mln euro i tym samym poprawiła swój wynik z poprzedzającego roku o 3,3%. Nie jest to nazbyt dużo, lecz szacunki z połowy roku 2008 pokazują kolejny korzystną zmianę o 33,9%.

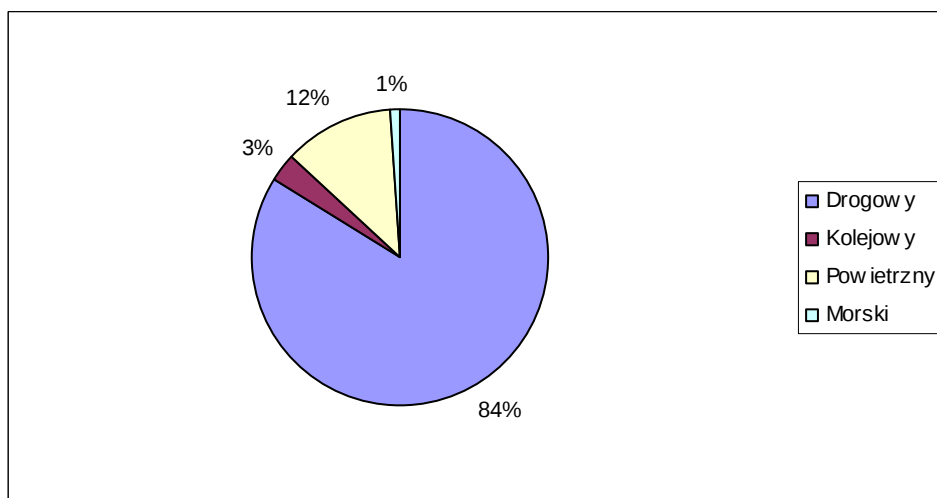
III. Rynek emisji turystycznej

III.1 Ogólna charakterystyka

W 2005 roku w ruchu turystycznym Rumunii brało udział niemal 7,2mln osób. Można dostrzec spadek o prawie 1mln w porównaniu z rokiem wcześniejszym. Zdecydowanie przewagę ma turystyka krajowa, w której uczestniczy ponad 6,4mln osób. Niecałe pół miliona przypada na turystykę wyjazdową. Dzieliąc wyjazdy na krótkie(1 - 3 nocy) oraz na długie(powyżej 4 nocy) można dostrzec, że wyjazdy turystyczne Rumunów dzielą się niemal równo. 95,2% osób wyjeżdża w celach rozrywkowych, wypoczynkowych. Pozostała część robi to w celach biznesowych. Średnia długość pobytu mierzona na podstawie ilości nocy wynosi 2,1 nocy na osobę. Wydatki na turystykę 1034mln euro, natomiast wpływy 1033mln euro.

III.2 Turystyka krajowa

W turystyce krajowej bierze udział ponad 6,4mln osób. Stanowi to 88,8% wszystkich wyjazdów podejmowanych przez Rumunów. Głównym powodem wyjazdów turystycznych są wyjazdy wakacyjne, na które decyduje się 5,8mln podróżujących. W tej grupie znajdują się ludzie podróżujący w celu odwiedzin krewnych i znajomych(ponad 3,5mln osób). Niewielka część decyduje się na wyjazdy w celach zdrowotnych, religijnych (ponad 400tys. osób) oraz w celach biznesowych(300tys. osób).

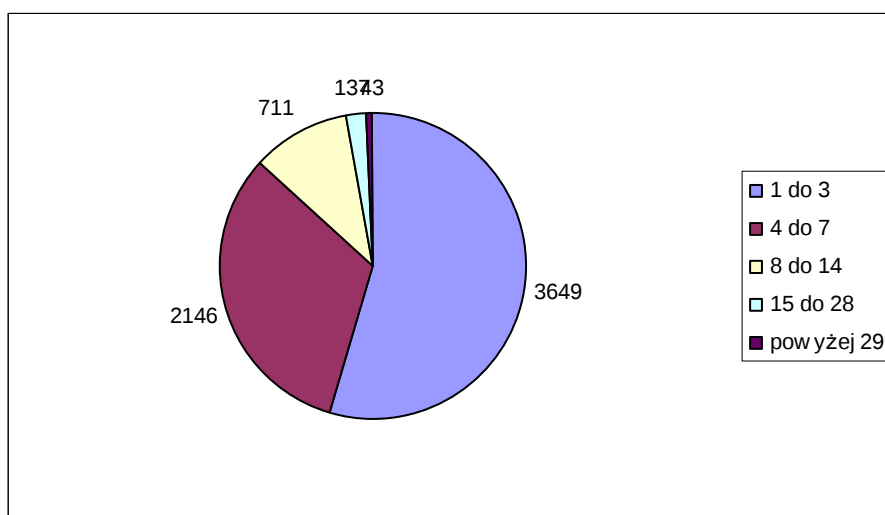

Wyk.7. Procentowy udział środków transportu w turystyce krajowej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie National Institute of Statistics, Romania

Turyści krajowi najczęściej podróżują transportem drogowym, który zajmuje 84% wśród sposobów podróżowania. Na drugim miejscu z 12% znajduje się transport powietrzny. Najmniejszy odsetek stanowią transporty morski i kolejowy.

Turystyka wyjazdowa Rumunii najczęściej organizowana jest samodzielnie. Aż 92% Rumunów wyjeżdża na samodzielnie zorganizowane wypady turystyczne. Z usług biur podróży korzysta zaledwie 4% podróżujących. Duży odsetek samodzielnych wyjazdów spowodowany jest podróżami weekendowymi, które w Rumunii są bardzo popularne. Odsetek ten generują również pobyty w górach czy weekendy spędzane w pobliskich kurortach nadmorskich.

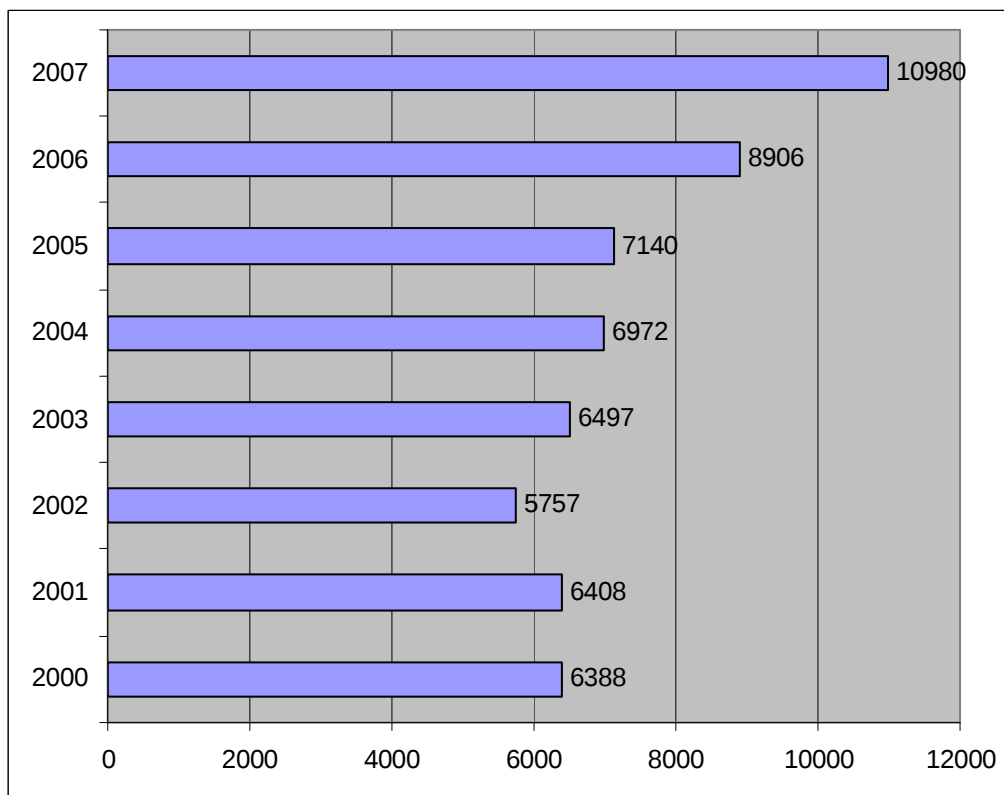
Wyk. 8. Liczba turystów pod względem długości pobytu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie National Institute of Statistics, Romania

Z wykresu nr 7. możemy odczytać, iż największy odsetek turystów spędza podczas uprawiania turystyki krajowej między 1 a 3 dniami. Najmniej turystów przebywa na wyjeździe powyżej 29 dni.

III.3 Turystyka zagraniczna

W 2007 roku wyjazdy zagraniczne ludności rumuńskiej w porównaniu do roku poprzedniego wzrósł o ponad 2mln. Spowodowane jest to przyjęciem Rumunii w szereg Unii Europejskiej.

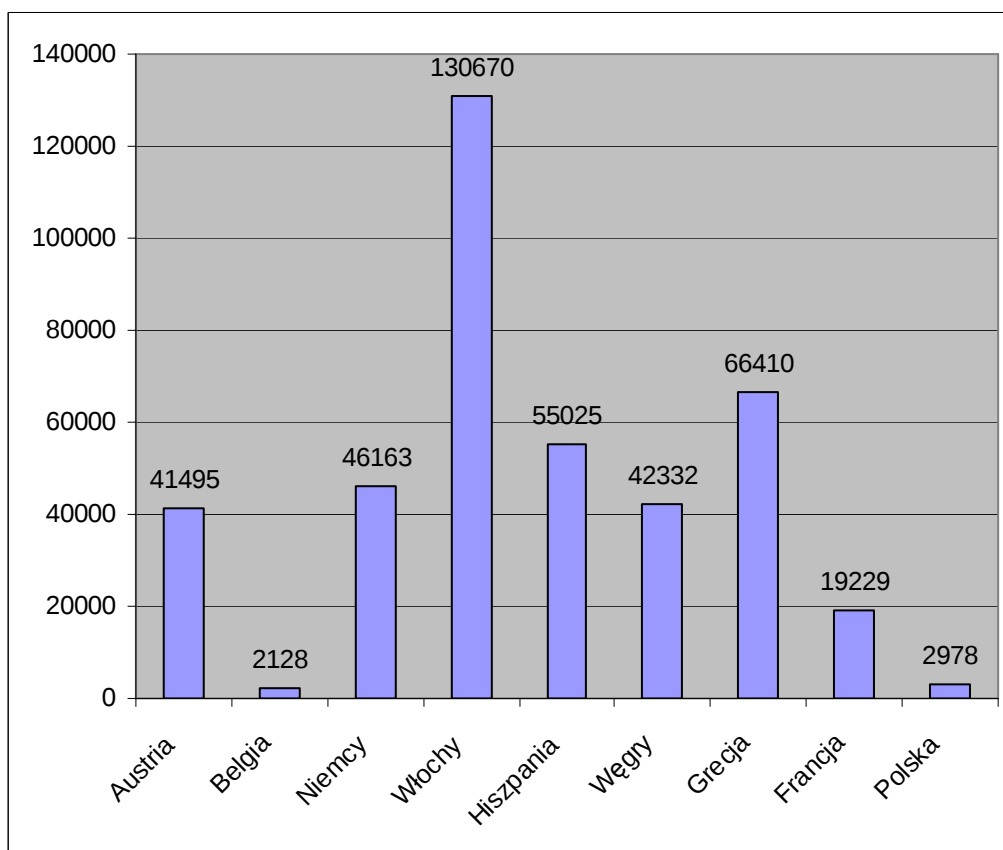

Wyk. 9. Zmiana liczby wyjazdów turystycznych w latach 2000 – 2007

Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Romania In Figures 2008”

Tak dynamiczny rozwój turystyki zagranicznej może wróżyć zwiększenie się liczby wyjazdów w następnych latach.

Najwięcej wyjazdów kierowanych jest w stronę Włoch. W 2007 roku Włochy odwiedziło 130tys. rumuńskich turystów. Drugim krajem, do którego Rumunii chętnie wyjeżdżają jest Grecja z 66tys. odwiedzin. Na trzecim miejscu znajduje się Hiszpania, do której wyjechało 55tys. osób. Fakt ten obrazuje wykres na następnej stronie. Dodatkowo warto wspomnieć, iż turyści rumuńscy spędzili w Europie 19mln nocy, z czego 18mln w obiektach hotelowych.

Wyk. 10. Emisja turystów z Rumunii do państw europejskich
 Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Romania In Figures 2008”

W I półroczu 2008r. ponad 5,71 mln turystów rumuńskich wyjechało za granicę, zwiększając o 20,8% liczbę wyjeżdżających w stosunku do roku ubiegłego, przy czym wyjeżdżający turyści preferowali transport samochodowy. Wśród wyjazdów lotniczych największą popularnością cieszyły się w okresie Wielkanocy Egipt, Izrael, Kreta i Tunezja, a czasie wakacji Portugalia, Rosja i Skandynawia oraz rejsy morskie na Karaiby, Alaskę i Morze Śródziemne.

IV. Znaczenie rynku turystycznego dla Polski

Turystyka przyjazdowa z Rumunii nie jest, a może należałoby powiedzieć jeszcze nie jest ważnym elementem dla Polski.

Tab. 6. Rumunia na tle innych krajów w turystyce przyjazdowej do Polski w latach 200 -2007r.

Kraje	2000	2005	2006	2007	Countries
	w tys. in thous.				
OGÓŁEM	84515	64606	65115	64883	TOTAL
w tym:					of which:
Kraje graniczące z Polską . .	80595	60542	60451	59672	Countries bordering Poland
Rosja	2275	1599	1722	1613	Russian Federation
Litwa	1414	1344	1459	1365	Lithuania
Białoruś	5920	3651	3912	3848	Belarus
Ukraina	6184	5279	5642	5421	Ukraine
Słowacja	3914	3378	3422	3147	Slovakia
Republika Czeska	11985	7855	7102	7143	Czech Republic
Niemcy	48903	37436	37192	37135	Germany
Austria	304	282	304	313	Austria
Belgia	160	72	91	114	Belgium
Bulgaria	35	61	66	71	Bulgaria
Cypr	1	2	2	1	Cyprus
Dania	144	112	134	148	Denmark
Estonia	259	156	186	232	Estonia
Finlandia	66	68	77	81	Finland
Francja	292	220	230	256	France
Grecja	30	29	31	25	Greece
Hiszpania	43	73	89	118	Spain
Irlandia	16	40	69	118	Ireland
Luksemburg	3	3	3	4	Luxembourg
Łotwa	421	345	410	477	Latvia
Malta	1	2	1	1	Malta
Niderlandy	402	335	410	359	Netherlands
Norwegia	57	81	102	141	Norway
Portugalia	15	27	37	71	Portugal
Rumunia	48	78	95	97	Romania
Słowenia	17	22	23	24	Slovenia
Stany Zjednoczone	288	340	353	328	United States
Szwecja	205	214	224	219	Sweden
Węgry	143	249	268	269	Hungary
W. Brytania	240	345	455	544	United Kingdom
Włochy	191	247	276	324	Italy

Źródło: „Mały rocznik statystyczny 2008”

Jak widać w tabeli w roku 2007 Polskę odwiedziło 97tys. turystów. Rumunia tym samym wyprzedza np. Portugalię. Zwróćmy jednak uwagę, iż dynamika wzrostu liczby odwiedzin nie jest powalająca. Co najwyżej powolna. Wydaje mi się, iż tendencja ta nie będzie się szybko zmieniać. Po wejściu Rumunii do UE wprawdzie notujemy ich zwiększoną

ruchliwość poza granicami kraju, lecz jednak, aby to odczuć będziemy jeszcze musieli trochę poczekać. Według Instytutu Turystyki przeciętne wydatki na jeden dzień pobytu na jedną osobę w Słowacji wynoszą 60 USD. Jest to ostatnie państwo na tej liście. Rumunia nie jest wyszczególniona. Myślę, że jak na razie nie jest w stanie wygenerować znaczących zysków dla Polski. Wyjazdy polskich turystów są zdecydowanie bardziej znaczące dla naszego rynku turystycznego. Zaczynają pojawiać się coraz ciekawsze oferty wyjazdów. W dalszym ciągu silną konkurencją dla Rumunii jest Bułgaria, która przejmie sporą część ruchu turystycznego tego regionu. Jednakże tendencja Polaków odwiedzających Rumunię jest na pewno rosnąca, zmienia się wizerunek Rumunii i myślę, że ten kraj stanowi atrakcyjną destylację dla turysty z Polski.

Podsumowanie

Rynek turystyczny Rumunii znajduje się w fazie wielu przemian, modernizacji. Turystyka w Rumunii jest bardzo dynamicznie rozwijająca się dziedziną gospodarki. Budowane są nowe miejsca noclegowe, modernizuje się już istniejące. Zaczyna się dbać o infrastrukturę towarzyszącą. Wraz z wejściem do Unii oczekuje się zwiększonej ilości przyjazdów z krajów Europy zachodniej. Rumunia wie, że być może nadszedł jej czas. Dlatego też rumuński rząd przeznaczył 7mln euro na promocję oraz budowanie marki w latach 2008 – 2010. Promocją zajmują się Ministerstwo ds. MSP, Handlu Turystyki i Wolnych Zawodów. Myślę, że Rumunia zmierza w dobrym kierunku, by stać się rozpoznawalną i pożądaną na rynku turystycznym. Niesie ze sobą świeżość i jak najwyraźniej widać zapach. Jeśli dalej będzie rozwijać się tak dynamicznie, może nas zaskoczyć.

Bibliografia

www.pl.wikipedia.org

www.romaniatourism.com

www.intur.com.pl

www.podroze.onet.pl

www.money.pl

www.tprk.pl

„European tourism insights 2007” - publikacja European Travel Commission

„Panorama on tourism. 2008 edition” – publikacja EUROSTAT

„Tourism statistics. 2008 edition” – publikacja EUROSTAT

„Mały rocznik statystyczny Polski 2008”

„Romania In figures 2008” – publikacja rumuńskiego Urzędu statystycznego

Spis rycin

Ryc. 1. Położenie Rumunii na mapie Europy

Ryc.2. Okręgi administracyjne Rumunii

Ryc.3. Flaga Rumunii

Ryc.4. Herb Rumunii

Ryc.5. Mapa sieci kolejowej Rumunii

Ryc.6. Mapa sieci drogowej Rumunii

Spis tabel

Tab.1. Liczba hoteli i obiektów typu hotelowego. Rumunia na tle Europy

Tab.2. Ilość wybranych obiektów noclegowych wraz z pojemnością w roku 2006

Tab.3. Liczba zatrudnionych w 2007 roku (w tys.)

Tab.4. Turystyka przyjazdowa subregionu Europa Środkowo – Wschodnia na tle Europy

Tab. 5. Wpływy z turystyki przyjazdowej Rumunii na tle Europy (w mln USD)

Tab. 6. Rumunia na tle innych krajów w turystyce przyjazdowej do Polski w latach 2000 - 2007r

Spis wykresów

Wyk.1. Liczba obiektów zakwaterowania w poszczególnych regionach w 2006 roku

Wyk.2. Liczba miejsc noclegowych w poszczególnych regionach w 2006 roku

Wyk. 3. Wielkość turystyki przyjazdowej z poszczególnych krajów(w tys.) w 2007r.

Wyk.4. Ilość turystów zagranicznych w poszczególnych regionach (w %)

Wyk. 5. Rodzaje transportu wśród turystów zagranicznych(w tys.) w 2007 roku

Wyk. 6. Procentowy udział rodzaju bazy noclegowej w turystyce przyjazdowej w 2007 roku

Wyk.7.Procentowy udział środków transportu w turystyce krajowej

Wyk. 8. Liczba turystów pod względem długości pobytu

Wyk. 9. Zmiana liczby wyjazdów turystycznych w latach 2000 – 2007

Wyk. 10. Emisja turystów z Rumunii do państw europejskich